

[Christensen (Høng).]

Københavns og Omegns Vedkommende, fordi de stedlige Repræsentanter i Udvalget har ønsket denne Bestemmelse; men det er kun med stor Betænkelighed, at jeg er gaaet med til, at Forligskommissionerne udenfor København kan ophæves administrativt. Som Bestemmelsen er formet og med den Forudsætning, der nu er tiltraadt af Udvalget, mener jeg dog ikke, at der kan ske nogen større Skade ved dens Vedtagelse; men jeg havde hellere set, at der ikke var truffet nogen Bestemmelse i Loven for Forligskommissionerne udenfor København, da Ændringen let kan komme til at staa som et Udtryk for, at Udvalget er af den Formening, at Forligsinstitutionen er overflødig eller dog i Færd med at blive det. Saaledes ser jeg ikke paa det, og jeg tror heller ikke, jeg staar ene om denne Opfattelse indenfor Udvalget.

Jeg tror, at disse Kommissioner i de mange Aar, de har bestaaet, har udført et fortjenstfuldt og samfundsgavnligt Arbejde. De har sparet Retten for meget Arbejde og sparet Befolkningen for store Procesudgifter, hvortil kommer, at de har virket meget billigt. Saa vidt jeg kan skønne, vil der ogsaa i Fremtiden være god Brug for deres Arbejde, og jeg maa derfor anse det for et Misgreb at ophæve dem. Jeg nærer da ogsaa den Tillid til Kommunalbestyrelserne, at de har Forstaaelse af denne Lægmandsinstitutions Gavnlighed i Retsvæsenets Tjeneste, og at de vil søge at bevare dem.

I Motiverne til Forordningen af 10. Juli 1795 udtales, at Formaalet med Forligskommissionernes Oprettelse er at forebygge bekostelige og unødvendige Retsstrætter. De samme Grunde, som i 1795 talte for en saadan Forebyggelse, findes endnu, og jeg tror, at Kommissionerne i de snart halvandet hundrede Aar, de har virket, virkelig har forhindret mange Retstrætter til Gavn for Befolkningen.

Jeg kan, som det fremgaar af disse Bemærkninger, erklære mig for en afgjort Tilhænger af Kommissionernes fortsatte Bestaaen, og jeg ser dem nødvendig ophævet. Jeg kan heller ikke faa Øje paa den Logik, der er i at ophæve Lægmands Deltagelse i den borgerlige Retspleje, samtidig med at man her i Lovforslaget søger at indføre den i

Strafferetsplejen, selv om jeg jo meget vel ved, at disse to Ting i øvrigt ikke kan sammenlignes.

Vejen: Da mit Partis Ordfører har talt saa udførligt om de forskellige Punkter, der er til Behandling, skal jeg kun omtale ganske enkelte Ting.

Under Nr. 45 er der stillet et Ændringsforslag til § 170, hvorefter det i Lovforslaget foreslaaede nye andet Punktum skal udgaa. Denne Bestemmelse, der af Mindretallet, det ærede Medlem Hr. Pürschel, foreslaas strøget, lyder saaledes:

„Det bør iagttages, at den med en sigtet eller tiltalt Person samlevende Ægtefælle ikke mod sit Ænske afkræves Forklaring, medmindre det maa antages at være af afgørende Betydning for Sagens forsvarlige Oplysning.“

Den nugældende Lovs § 170, der omhandler dette Forhold, lyder saaledes:

„Vidnesbyrd kan i borgerlige Sager nægtes, naar Besvarelsen af et Spørgsmaal maa forudsættes at ville udsætte Vidnet selv, dets Ægtefælle, Forældre eller Børn for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd eller dog for et væsentligt Formuetab eller anden hermed i Klasse staaende Skade, samt naar Spørgsmaalet angaar Meddelelser, som Vidnets Ægtefælle under Ægteskabet har gjort Vidnet, for saa vidt Vidnet selv eller dets Ægtefælle herved kan skades.“

Saa kommer det, der har Relation til det, jeg taler om:

„I Straffesager kan Vidnesbyrd kun nægtes . . . naar Besvarelsen af det stillede Spørgsmaal maa forudsættes at ville udsætte Vidnet selv for Tab af borgerlig Agtelse eller Velfærd.“

Bestemmelsen er indføjet i Lovforslaget for at sikre, saa vidt muligt, Ægtefæller mod det pinlige i at komme til at vidne mod hinanden, naar en af dem staar som sigtet eller anklaget. Jeg kunde have ønsket at gaa adskilligt videre med Hensyn til Sikring af Ægtefællers Vidneforklaring for Retten; men jeg synes, at man ogsaa kan slaa sig til Taals med det, der her er foreslaaet, da det i nogen Grad sikrer imod, at en Ægtefælle kommer i den pinlige Situation at blive afhørt mod sit eget Ænske. Naar der fra anden Side stilles Forslag om,